uhyre Udholdenhed og Sejghed i Arbejdsmaade, deraf kunde vi lære meget.

Hvem der kender engelske Hjem, vil forundre sig over den Stilling, Kvinden indtager i Familielivet. Det er sjældent, at man mærker noget hos engelske Mænd til den hos danske Mænd saa forfærdelige Frygt for ikke at synes at være Herrer i deres Hus. Hustruen er Dronning i Hjemmet, men derfor er der fuldkommen Plads for Manden til at være Konge. Den gifte saa vel som den ugifte Kvinde tager uhyre megen Del i den politiske Agitation ved Valgene, og der er faa engelske Kvinder, som ikke er inde i de politiske Spørgsmaal.

At denne Tone ogsaa har virket paa de arbejdende Kvinder, er naturligt, og endskønt Lønforholdene for Kvinder er lavere end hos os, og de sanitære Forhold lader meget tilbage at ønske, saa gaar det dog uhyre frem med de kvindelige Fagforeninger.

Vi vil lade den engelske Forretningsfører, Frk. Holyoake, selv tale. Som Sekretær for Fagforeningerne har hun et meget nøje Kendskab til Forholdene.

Frk. Holyoake siger: Vi vinder Terrain for vor Organisation. Kvinderne begynder at forstaa Betydningen af Foreningslivet. Hver Gang en ny Forening danner sig, forbedres de kvindelige Arbejderes Kaar. Det er vort Princip aldrig at opfordre til Striker; det skulde da være, naar alle andre Midler var slaaede fejl. Vi har derfor ogsaa mødt meget lidt Opposition fra Arbejdsgivernes Side imod at danne Foreninger. Vi har sidste Aar oprettet 7. Vi har haft mere Held med Foreninger i Provinserne end i London.

Den første kvindelige Fagforening oprettedes i 1874 af Fru Paterson med det Formaal at hæve Lønnen for kvindelige Arbejdere og beskytte dem over for Uretfærdighed og Vilkaarlighed. Medlemmerne i alle Foreninger betaler aarligt Kontingent til et fælles Fond, hvoraf Pengene anvendes til Agitation mellem Kvinder og til Dannelse af ny Foreninger. Fru Paterson var blevet inspireret til at danne Fagforeninger ved at se den første Kvindeforening i Amerika, en Forening af Paraplyovertræk-Syersker.

Den største kvindelige Fagforening er Væverne, den har 26,000 Medlemmer; derefter kommer Kortarbejdere: 9000, Silkearbejderne: 670, Fabrikforeningen: 5000, Hosekræmmerarbejdersker: 3000, Cigararbejdere: 700. Saa findes der en Masse mindre Foreninger: Bogbindere, Skjorte- og Kravesyere, Skræddere, Tændstikæskearbejdere, Modehandlersker, Kaabesyere og mange flere.

Frk. Holyoake fortæller, hvorledes de danner Foreninger. Ved en Kongres tilbragte jeg en Uge i Glasgow. Jeg besøgte Kvinderne i Fabriken, de har kun $^3/_4$ Time til Middagstid; jeg talte med dem, medens de spiste. Dette Spiseværelse, som tilhører Fabriken, var et tomt Værelse, hvori de fulgtes ind af Inspektøren. Dette Værelse med sine snavsede Bænke og Borde gjorde et uhyggeligt Indtryk. Kvinderne kastede sig ned med deres Mad hulter til bulter; Maden bestod af Brød og Smør og The. Disse Kvinder, hvoraf mange var nydelige Piger, blev betalt i 14-Dagsløn som var 12 à 16 Kr. for to Uger. Jeg gav dem Billet til Mødet, som jeg og Frk. Marland afholdt samme Aften. De greb begærligt Billetterne. Om Aftenen hørte vi, at deres Arbejdsgiver havde truet dem med at afskedige dem, der vilde gaa til vort Møde. — Dog Tusinder af Kvinder mødte; de unge Kvinder hørte med den største Opmærksomhed paa os, og vi dannede en Forening der.

I Aberdeen besøgte vi Fiskefabriken, hvor omtrent et Hundrede Kvinder staar i et Skur og arbejder ved Fisken. Vi bad dem komme til et Friluftsmøde. Arbejdsgiveren mødte med 3 Politibetjente for at hindre Mødet, men Talerne holdt Stand og vilde hellere gaa i Fængsel end opløse Mødet. Der dannedes en Forening af disse Fiskerpiger, 300 i Tallet. Deres Arbejde er rædselsfuldt besværlig. De arbejder ofte 2 Dage og 1 Nat ud i ét, uden Hvile, i et aabent Skur, for 10 Kr. om Ugen. De betales ikke for Overarbejde. De arbejder undertiden 100 Timer om Ugen.

Et af vore Medlemmer af Bogbinderforeningen søgte en averteret Plads. En Masse Kvinder søgte den og stod opstillede. Da Turen kom til vort Medlem, og hun spurgte om Lønnen, var den 4 Kr. om Ugen. Hun svarede straks, jeg ser, den Plads er ikke for mig, thi jeg tilhører Bogbindernes *Fagforening* og arbejder ikke for den Løn; De søger vel ogsaa kun Lærlinge. Arbejdsgiveren oplyste hende om, at det var Kvinder, som var fuldt uddannede i Faget, der søgtes.

Da der med Foreningslivet følger en stærk opdragende Magt, saa hæves Lønnen hurtigt ved vore Fagforeninger. *Erelsens Hærs* Tændstikfabrik har vist, at der kan leves et ordenligt Fabriksliv.

Fagforeningernes Henvendelse til Ministeren om kvindelige Fabrikinspektører har vi omtalt andet Steds her i Bladet. Man vil se, at Organisationsarbejdet blandt Kvinderne er udmærket; der findes den mest levende Forbindelse mellem de forskellige Foreninger, og det er temmelig almindeligt, at højtstaaende Damer fuldstændigt staar paa Arbejdernes Side. *J. M.*

En Kærlighedsgerning.

(The Christian Register.)

Kate Marsden er et Navn, som fortjener sin Plads ved Siden af Florence Nightingales og Søster Doras. Det er med inderlig Beundring af hendes ædle Karakter og menneskekærlige Hjerte, vi læser om den Ekspedition, hun nylig har gjort til Sibirien for at hjælpe de Tusinder Spedalske, som er blevne forviste did. Fortællingen om hendes Foretagende er i Sandhed vidunderlig. Hun er Englænderinde, har ikke stærk Helbred og ingen Formue; men til Gengæld ejer hun en umaadelig Energi. Saa snart som hendes usædvanlige Beslutning var bleven modnet hos hende, rejste hun til Rusland, og fik der gennem Grevinde Alexandrina Tolstoj — den berømte Forfatters Kusine — Adgang til Kejserinden, der blev saa greben af Medlidenhed ved Miss Marsdens Beskrivelse af de stakkels Spedalskes Lidelser, at hun gav hende et Pas til enhver Del af Kejserdømmet, og desuden forsynede hende med en passende Eskorte. Omtrent ved Midsommertid i 1891 begav hun sig paa sin farlige Ekspedition ledsaget af en Tolk, en Livvagt paa 30 Kosakker og nogle Tjenere. Fra Grænsebyen Yakoutsk begav hun sig ind i de store Skove, som strækker sig mod Øst. Vejene var elendige, Luften var fuld af Myg og andre Insekter, deres Hvilepladser om Nætterne var daarlige og savnede selv de simpleste Bekvemmeligheder, og Bjørnene var saa talrige og nærgaaende, at Geværerne stadig maatte være ladede. Dog holdt denne uforfærdede Kvinde ud; hun opsøgte det ene efter det andet af de spedalske Kolonier og fik Syn for, under hvilke elendige Omstændigheder disse arme Mennesker levede, de levede i Hjorder ligesom Dyr, og var forstødte af deres Medmennesker, og som det syntes dem, ogsaa af Gud. Hun red mere end 2000 Mile og fik indført saadanne Forbedringer i deres Liv, at de vist aldrig selv havde drømt om noget lignende.

Intet Under, at de Spedalske i Sibirien lider mere end nogen med samme Sygdom gør paa andre Steder af Jorden; thi ingen kommer og lindrer deres Lidelser; de er et Bytte for Storme, Kulden og de vilde Dyr, foruden al den Elendighed, som deres forfærdelige Sygdom medfører. De Rædsler, som Kennan har skildret fra de politiske Forbryderes Fængsler i Sibirien, siges at være ubetydelige sammenlignet med, hvad de Spedalske maa taale. Ved Miss Marsdens Tilbagekomst til Moskva viste Folket hende stor Hyldest, og de ledende Mænd takkede hende for den store Tjeneste, hun havde vist Landet. Hun begyndte saa at samle Penge til Bygning af Kolonier for Spedalske efter et Princip, hun havde udtænkt paa Rejsen; hun fik i Rusland samlet 35,000 Rubler (24,000 St.). Hendes Eksempel viste sig at være smitsomt, snart efter tilbød en Præst og 5 Nonner sig frivillig at rejse til Sibirien og pleje de Spedalske. Det medicinske Selskab i Moskva udtalte offenlig sin Anerkendelse af hendes Ekspedition. Hun bragte med til Evropa en Urt, som man haaber skal blive en virkningsfuld Medicin mod Spedalskhed. Efter at have vundet mange Russere for sit Foretagende, rejste hun til England og vil snart udgive en Bog, der beskriver hendes Rejse og de mange Opdagelser, hun gjorde.

Kvindelige Fabrikinspektører.

I England har man i længere Tid ført høje Klager over Mangelen paa kvindelige Inspektører i Fabrikerne. I den Anledning har talrige Foreninger, baade Fagforeninger og filantropiske Foreninger, samlet sig om en fælles Henvendelse til Regeringen om at faa indsat Kvinder som Inspektører.

Forleden Dag havde da Deputationen Avdiens, den bestod af 200 Personer og repræsenterede Foreninger med et Antal af 42,283 Medlemmer.

Miss Balgarnie var Ordfører for de kvindelige Arbejdere. Hun skildrede de skrækkelige sanitære Forhold, hvorunder Kvinderne arbejdede i Fabrikerne og maatte finde sig i under mandlige Inspektører, og bad om, at der maatte blive ansat kvindelige Inspektører af selve Arbejderklassen, som de, der bedst kunde sætte sig ind i Forholdene.

Miss Hicks henviste til de talrige Over-